

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemati nedaje in praznika. — Izserat do 20 paci v vrst in Din 2, do 100 vrst in Din 2,50, od 100 do 300 vrst in Din 3, večji izserat peti vrsta Din 4-. Popust po dogovoru, izseratu davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12-. za tisočstvo Din 25-. Rokopis se ne vradijo.

Izza kulis mednarodne diplomacije:

Francija, Italija in Balkan

Francija se vrača k svoji stari, preizkušeni politiki prijateljstva in zavezništva z Malo antanto in Balkansko zvezo, ker je od tega v veliki meri odvisna tudi varnost Francije same

Pariz, 3. julija. r. Pariški »Oeuvre« razpravlja v daljnjem članku o mednarodnem političnem položaju, o politiki Italije, ki ogroža varnost Balkana in o stališču Francije. V svojem članku pravi med drugim:

Francoska vlada se nahaja v delikatenem položaju zaradi nempreostajivega antagonizma med Italijo, Malo antanto in Balkansko zvezo. Italija stavila Francijo pred alternativo, da izbira med njo in balkanskih državami in državami Srednje Evrope. Dve stvari sta bili odločilni za organizacijo varnosti na Balkanu: Ne glede na Českoslovaško, ki je sklenila s Francijo vojaško zavezništvo za primer napada s strani Nemčije, sta Jugoslavija in Rumunija zaščiteni v primeru napada samo s splošnim paktom Drushta narodov, a to je začita, ki se je v zadnjem času izkazala za zelo slabo. Od tod izvirajo težkoce za Rusijo, da podpre tri države, kakor bi to želela Francija. Rusija ne odklanja svoje podpore, zahteva pa, da tudi Francija sama nekaj žrtvuje in se spusti v borbo, ako bi bilo potrebno. Zveza med Francijo in Rusijo pa je mogoča le preko Italije in skozi dardansko ozimo, ki omogočajo stik z ruskimi vojaškimi silami.

mi. Zato je odvisno v glavnem od Italije in Turčije, ali bo Francija mogla v praksi izvajati svoje sporazume in pogodbe o varnosti in medsebojni pomoči.

Težkoce ne prihajajo s turške strani, ker je Turčija sama ponudila Franciji vzajemno pomoč in podporo ter bi se tako sistem varnosti in medsebojni pomoči razširila na vse balkanske in srednjeevropske države. Glavno oviro predstavlja italijanska ekspansionska politika, ki se ji Italija, kakor vse kaže, noče odreči za nobeno ceno. Po ženevskih informacijah vrsti Italija velike vojne priprave na Jadranu. Njene obale so zaprte z minami, razen tega pa so položene podmorne pipe-lines med Barijem in Albijon. Enake priprave se vrše tudi na zapadni obali Italije. General Millo je bil poslan na Sardinijo, da nadzira graditve novih važnih pomorskih oporišč.

Ni mogoče vedeti, pravi list dalje, po kateri poti bo krenila sedanja francoska vlada, kakšni metod pogajanj se bo poslužila za reševanje vseh teh problemov, ker se poleg tega vsak dan vedno znova pojavlja nevarnost restavracije Hebsburgov-

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafijeva ulica 6/6a. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO: Ljubljanska cesta 52, 20. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 31-65. Podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon 31-190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna brambušica v Ljubljani št. 10.251.

Skllep Jevtićevega poslanskega kluba

Pozdravljajoč zdržljivost vseh jugoslovenskih narodov, propusta Jevtiću svobodne roke

Beograd, 3. julija. r. Sledi je imel Jugoslovenski poslanski klub pod načelstvom g. Boška Jevtića sejo, o kateri je bil dan novinarjem naslednji komunikat:

Jugoslovenski klub narodnih poslancev je na svoji seji dne 2. julija pod predsedstvom g. Boška Jevtića, ministarskega predsednika na razpoloženju, po vsestranskih obvestilih in razpravah sprejel naslednji sklep:

Pozdravljajoč izvolitev in vstop Petra Živkovica v veliko nacionalno politično akcijo, pozdravljajoč klub popolno zaupanje in prpravljeno, da z vsemi silami podpre akcijo g.

Zivkovića za združitev in organizacijo vseh jugoslovenskih narodnih elementov v državo v cilju zvezne službe kralja in jugoslovenskemu narodu. Po mnogih konferencah in shodih kriom države klub z zadovoljstvom ugotavlja, da je dosedanja akcija članov v obrambi narodnih in državnih interesov naletela na polno razumevanje in odobrava je v narodu ter izjavila svoje priznanje predsedniku Jugoslovenskega kluba narodnih poslancev. V polnem zaupanju mu prepušta svobodno odločitev glede nadaljnega vodstva v smislu gornjega sklepa.

Sarajevsko zasedanje tarifnega odbora

Na dnevnem redu je reforma potniške in blagovne tarife

Sarajevo, 3. julija. AA. Včera; ob 9.30 se je v dvorani industrijske trgovinske zbornice začelo zasedanje tarifnega odbora. Sejo je otvoril novi predsednik inž. Petrović, ki je pozdravil prisotne delegate in člane tarifnega odbora. V imenu prometnega ministra in v svojem lastnem je zelen, naj bi tarifni odbor tekom tega zasedanja opravil svoje delo v korist gospodarstva in zdravju.

Nato je podelil besedo predsedniku trgovinsko-industrijske zbornice v Sarajevu Dušanu Jeftanoviću, ki se je zahvalil predsedniku tarifnega odbora Petroviću za pozdrav in ga proslil, naj se zahvali g. prometnemu ministru, da je ustregel želji sarajev-

skih gospodarstvenikov in odredil načrtne tarifne odbora v Sarajevu.

Sledilo je izčrpno poročilo g. dr. Čigoja o reformi tarifnih določil potniške tarife del II. Poročilo so sprejeli člani tarifnega odbora in priznavajo. Izrekli so pri tej priliki priznanje zeleniških uprav, da je sestavila referat s toljko vestnostjo.

Dopoldanska seja se je končala ob 12. Ob 16. se je začela druga seja. Odbor je prešel eno drugo točko dnevnega reda, in sicer na reformo tarife o prevozu blaga.

Z današnje dopoldanske seje so poslali prometnemu ministru g. dr. Mehmedu Spahu pozdravno brzjavko.

Obnova revolucionistične kampanje?

Hud italijanski napad na ČSR — Italija se zavzema za razkosanje Češkoslovaške

Rim, 3. julija. o. Glasilo italijanskih vojnih dobrovoljev »Volonta d'Italia« je objavilo članek pod naslovom »Ogrožena Evropa«, v katerem brezobjektno napada Češkoslovaško. V članku pravi, da je Češkoslovaška odpela Rusiji in boljševizmu vratila v Evropo. Češkoslovaška je, namesto da bi se sporazumela s svojimi sodedi, prizela utrjevati svoje intimne zveze z Rusijo, ker se boji revolucionizma. Evropa je resno ogrožena in treba je ustanoviti protiboljševiški fronto, ki bo branila evropsko civilizacijo pred ruskim boljševizmom. Te-

meljni kamen tega bloka morata biti Maďarska in Poljska, ki sta za to najbolj pozvani, ker se milijoni njunih rojakov nahajajo v Češkoslovaški. Slovaki so po veri in jesiku zelo podobni Poljakom, a so bili dolga stoletja v državni skupnosti z Maďari. Ko bi se Slovaka spet pridružila Mađarski, bi se ustvaril most med Mađarsko in Poljsko in s tem bi se porušil češko-ruski koridor in bi se preprečilo, da postane Češkoslovaška rusko vojaško oporišče v Evropi.

Zahorikova razbojniška tolpa pred sodiščem

Zaradi mladoletnosti enega otožence je razprava tajna

Novo mesto, 3. julija. Pred okrožnim sodiščem se je pričela namenska obravnavna proti razbojniški tolpi Kazimir Zahorik, ki je dolgo ustrahoval vso Dolensko. Za razpravo vladla veliko zanimalje in je bivša pororna dvorana nabito polna.

Kmalu po osmih urah so v spremstvu močne straže pripeljani v dvorano otožencev. Glavni vodja je Kazimir Zahorik, 22 letni železostružar, rojen v Toplicah pri Zagorju. Njegovi pojazji so: Venecija France, 18 letni delavec rojen v Ljubljani, Peter Čerček 29 letni posestnički sin iz Mokronoga, Alojzij Hiršman 46 letni monter iz Beograda, Jože Sebanec 23 letni delavec iz Zgornjega Zabukovja pri Trebeljnjem, Alojzij Metelko, 27 letni posestnički sin iz Brezovice pri Trebeljnjem.

Otožnica je zelo obširna in našteta številne grehe otožencev. Njihov glavni zločin je napad na Marija in Ignaca Repovža.

Kolovodja te razbojniške tolpe je bil Kazimir Zahorik, ki se je potepal brez stalnega bivališča ter živel skoraj izključno od rogov in tatvin V njegovo družbo je začel starejši mladoletnik Franc Venecija, ki je že v zgodnji mladosti začel na slabu pot. Zaradi raznih tatvin bil oddan v poboljševalnico.

iz katere pa je pobegnil. Kmalu potem se je seznanil z Zahorikom in osnoval z njim rosporno družbo. 10. novembra 1935. so vložili pri učitelji Dularju, kateremu so odnesli

28.500 dinarjev ter razno obliko. 29. novembra 1935. so se sečali v Novem mestu, od koder so se podali k Sv. Roku, kjer so napadli Repovževe. Glavna krivica tega zločina sta Zahorik in Venecija, ki sta Ignaca in Marija Repovževe napadla, jo pobila na tlu in zvezala ter zatrpała z razno posteljino, tako da se je Marija Repovževa zadušila, dočim je Ignac Repovž umrl na posledičnih dneh. Nasili so le 100 dinarjev in nekaj nakita. Decembra so vložili v hišo admiralja Bučarja, kjer pa so jih zasadiili. Venecija in Drobne sta bila pri tej prilikli arrestrani, vendar pa sta posamezno pobegnala iz

zaporja sodišča v Kostanjevici. Stiri meseci so nato živelci od raznih manjših vlorov in tativ 6. maja pa so izvršili velik vlot v Makronogu, kjer so odnesli Katarini Borštnarjevi 35.000 Din. S tem denarjem so pospivali in ga trošili tako razispino, da so vzbudili splošno pozornost. Hiršman so orožniki arretirali v Čagovčah, Zahorik pa v Litiji. Pri prvem so našli 8.000, pri drugem pa 5.000 Din. Na podlagi njunih izpovedi so bili nato arretirani vsi ostali člani te nevarne robarske tolpe.

Za današnjo razpravo je vladalo tako veliko zanimanje, da so bile že pred dvema dnevoma razdane vse vstopnice. Davi so ljudje že pred sedmo uro čakali pred sodiščem. Radovedneži pa niso prišli na svoj račun, ker je bila razprava zaradi mladoletnosti enega otožanca tajna.

Velikemu senatu predseduje sest. Božidar Mihalj, prisednik pa so sest. Anton Kuder, starešina srečkega sodišča Karel Turk, sest. Anton Savelj in sest. Josip Pakiž. Zaplenitkar je sodni pripravnik Alojzij Piškar, obtočnico pa zastopa namesto odesolnega državnega tožilca Barleta sodnik Josip Priatelič. Obloženje zagovarja Zahorik dr. Vasilij, Venecija Jože Bučar, Čerček dr. Josip Trosić, Hiršman odvetnik Pečar, Sebanec dr. Fran Ivanetič in Metelko dr. Davorin Gros. Ker so nekateri izmed otožencev že večkrat pobegnili iz zapora, je bila jetniška straža za dobo procesa ojačana z oroževjem, ki je obokilo vso razpravno dvorano.

Po prečitani obtočnici so zagovorniki stanovili predlog naj se razprava zaradi mladoletnosti Venecije proglašena za tajno. Po kratkem posvetu je senat temu predlogu ugodil in je moralno občinstvo dvorano zapustiti.

Na današnji dopoldanski razpravi so bili zastavljeni vsi obtočenci, ki jih navajajo obtočnici.

Razprava je bila popoldne prakasjana in se bo nadaljevala popoldne. Najbrž bo sodba objavljena že včeraj 15.

Ukinitev sankcij 10. julija

Danes popoldne ali jutri se bo sestal koordinacijski odbor, da izda o tem končni sklep

Zeneva, 3. julija. r. Ker so se v teku razprave na skupščini Drushta narodov skoraj vsi govorniki izrekli za ukinitev sankcij proti Italiji, zlasti pa, ker upata Francijo in Anglijo, da bosta na ta način pridobili Italijo za sodelovanje pri reševanju drugih problemov, se bo danes ponovno občutno sankcije proti Italiji ukinejo 10. julija.

ne sankači in določili datum, s katerimi se začeli izvajati posamezni sankcijski ukrepi. Zato bo skupščina DN prepustila temu odboru tudi odločitev, s katerim naj se sankcije ustavijo. Splošno se pričakuje, da bo koordinacijski odbor v sporazumu s sankcijskim odborom določil, da se sankcije proti Italiji ukinete 10. julija.

Francoski predlog za reformo DN

Osnovana bo posebna komisija, ki naj do septembra poda poročilo

ZENEVA, 3. julija. AA. Havas poroča: Francoski zunanj minister Delbos je izročil predsedniku skupščini DN predlog o reformi pakta Drushta narodov. V predlogu se nasvetuje ustavitev komisije, ki bi imela nalog, da predloži v septembri sponzorje poročilo. Se pred zaključkom sedjanja bo Delbos razložil splošne značilnosti francoskega predloga.

Menijo, da se bo izredno zasedanje DN zaključilo v soboto dopoldne in bi se koordinacijski odbor lahko sestal že v soboto popoldne in formalno sklenil, da se ustavijo sankcije proti Italiji. Danes bo seva DN, na kateri se bo razpravljalo o poročilu visokega komisarja DN za mesto Gdenško.

Angleži najbolj skrbi Nemčija

Od ženevskega sporazuma si ne obetajo preveč, če ne bo prišlo do sporazuma z Nemčijo

London, 3. julija. o. Angleški listi zelo različno presojajo položaj v Zenevi. »Daily Telegraph« poroča, da se zaradi angleškega zadružja v Zenevi Italija spet umika v svojo rezerviranost. Predvsem smatra, da je velika ovira njenem ponovnem sodelovanju v Evropi sredozemski pakt, ki je ostal se vedno v veljavi, čeprav so ga Angleži sklenili s sredozemskimi državami predvsem v svrhu izvajanja sankcij in za primer, da bi zaradi sankcij prišlo do kakuge spora v sredozemskem bazenu. Mnogo

nerezavljivsta je v Italiji izvala tudi okoliščina, da se Anglia še vedno brani priznati aneksijo Abesinije. Zaradi tega Italija predvsem ne bo sodelovala na dardanski konferenci. »Times« se zavzema za sporazum z Nemčijo in naglaša, da je sedaj za Evropo bistvene važnosti odgovor Nemčije na angleške vprašanja. Predvsem je treba vedeti, ali je Nemčija pripravljena sodelovati pri ostvaritvi končne mirne pogodbe v Evropi. Brez poznавanja njenih namern je vsak načrt za ureditev Evrope jalov.

Italija more obvladati Abesinijo samo s pomočjo vojnih letal

Zato pošilja v Afriko orjaška letala za prevoz čet, municije in hrane

Rim, 3. julija. o. Državni tajnik v ministrstvu za letalstvo general Valie, je izjavil, da bodo italijanska vojska letala neprereholoma kontrolirovala Abesinijo in da bodo v to sredo zgradili 8 modernih vojaških letališč, ki bodo drugo od drugega oddaljena po 200 km. Vojaška letala bodo lahko tudi v največji stopnji vzdruževata zvezdo med posameznimi pokrajnimi in predvsem med večjimi italijanskimi postojankami, ki bodo raztresene po deželi. V Abesiniji ostane 300 vojaških in 200 civilnih letal, ki so že na abesinskem ozemlju. V kratkem bodo skoraj vse letala zamenjana s prav tolikim številom novih tržnih transportnih letal. Ta transportna letala, katerih število bo znašalo okrog 500 bodo lahko v enem dnevu preprečiti na večje razdalje do 2.500 vojaških ter večje

Velik shod rudarskega delavstva

Naš proletariat je ni dovolj organiziran — Vprašanje sanacije starostnega zavarevanja

Trovilje, 2. julija.
Danes popoldne ob 16. uri se je vršil v dvorani tukajšnjega delavskega doma velik rudarski shod, ki ga je sklicala krajevna Zveza rudarjev Jugoslavije. Shoda se je udeležilo preko 1000 rudarjev in rudarskih žen, ki so z največjim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov.

Kot glavni poročevalce je nastopil glavni tajnik Zveze rudarjev Jugoslavije g. Jurij Arh iz Zagorja, ki je v podlugo-urnem govoru zavojnemu delavstvu razlagal težak položaj rudarstva in takški, s katero se imajo delavske strokovne organizacije danes boriti, če hočejo ohraniti dosedanje socialne pridobitve. V borbi za izboljšanje težkega položaja odnosno za ohranitev obstoječih pridobitve je govornik odsvetoval uporabu surove sile, ki bi utegnila delavstvu prej škodovati, nego koristiti. Delavstvo mora stremeti v prvi vrsti po izobražbi, po poplemenitvi duše, zlasti pa po okreplitvi disciplinirane strokovne organizacije. — Mnogi si že hitrejšega razvoja pričeli tudi pri nas glede na razvoj dogodkov v Franciji in Belgiji in drugod. Toda vsi pozabljajo, da ima francoski proletariat za seboj že pestro zgodovino treh revolucij, da ima danes močne strokovne organizacije z mogočnimi zadrgami. Jugoslovenski proletariat pa je danes še nesložen in vse, kar lahko napravimo je, da pripravljamo podlago za tak razvoj tudi pri nas.

Governik je nato v daljših izvajanjih opozarjal zborovalce na še teže čase, ki utegnijo v bodočnosti v našem rudarstvu, da se krepkoprime svojih strokovnih organizacij. Vzpostaviti naša strokovne potkrete s strokovnimi gibanji Francije, Belgije in drugih industrijskih držav je iluzija, saj je proletariat slovenskih rudarskih revirjev le v majhnem odstotku organiziran in razcepljen v več strokovnih organizacij, dočim o kaki organizirani stanovski zavesti proletariata na jugu države ni govor, ker je tam pridobitni sistem še trsi. Poleg vseh teh neugodnih činjenic, ki preprečujejo solidarnost jugoslovenskega proletariata, kaže krišen je, uzakoniti ne sme.

Končno je omenil še nabave premoga za državne železnice, nakar je predsednik shoda g. Piberšek zaključil shod.

Gasilsko slavje na Viču

Vič, 3. julija.
Pravstoljna gasilska četa Ljubljana-Vič, ki se ponaša s svojim najlepšim in najmodernejšim gasilskim domom, ki je bil slavnostno otvoren ob 60letnem jubileju naše čete leta 1932, bo praznoval v nedeljo 5. julija pomembno slavje. Ze dolgo vrsto let je gojila četa željo, da bi si nabavila moderno motorno brizgalno. Letos se je ta želja certi izpolnila. S podporo merodajnih činiteljev si je četa nabavila motorno brizgalno, ki bo v nedeljo blagoslovljena. To pomembno slavje naše čete je združeno z župnim zletom ūpe Ljubljana mesto, ter je prevzel pokroviteljstvo nad svečanostjo predsednika mestne občine Ljubljanske dr. Jure Adlešiča. Za gasilsko slavje vladala med občani veliko zanimanje, pa tudi sosednje gasilske čete so objavile svojo polnoštivilno udeležbo. Ze nekaj dni je na Viču, zlasti ob večernih urah kakor v maravljišču, naši poštovaniji gasili pripravljajo vsem posetnikom kar najbolj prijeten užitek. Vrt g. Zavašnika so preuredili v veseljni prostor, ki nudi lep estetični užitek.

Gasilska četa je določila za svoje slavje tale spored: V nedeljo 5. t. m. ob 11. bo sprejem v pozdrav pokrovitelja in kumov pred gasilskim domom na Viču, nato slovensko blagoslovitev nove motorne brizgalne. Ob 15. zbor gasilskih čet pred kraljevinom spomenikom na občinskem trgu na Glini, odkoder krene spred v godbo do gasilskega doma na Viču. Pred domom bo sprejem v pozdrav gostov in nato razvod. Ob 16. bo na vrtu g. Zavašnika nasproti gasilskega doma velika vrtna veselica s petstrim sporedom. Pri celodnevni prireditvi bo sodelovala viška godba.

Vse občane bivše viške občine vladljivo vabimo, da na dan našega slavlja razobesijo na svojih poslopijih državne zastave in z veliko udeležbo podprejo slovensko-kolubinsko pričevanje viških gasilcev. Vse bratske gasilske čete pa bratsko vabimo, da se polno stvari udeleže slavju, prav tako pa so k slavju vabljeni predstavniki vseh viških nacionalnih in kulturnih društev. V slučaju izredno slabega vremena bo prireditve v vseh prostorih gasilskega doma na Viču.

Skrajna posurovelost

Ljubljana, 3. julija.

Sirši javnosti je gornji del Vošnjakov

ulice bolj malo znan, saj malokdo ve, da sega ta ulica še preko Bleiweisove ceste čez obe progi vse do Murnikove hiše oz. do Rohrmanovega travnika. Saj pa tudi ni čuda, ker je za ta del ceste bolj slab prekrivljeno, tako sedaj v zimskem času gleda na sispavanja. Vendar imamo prav na koncu te ulice važno podjetje, ki zlasti stromakom prav pride. To je »Obnovac«, ki kupuje stare železo in druge take predmete. Poleg tega pa je tu parna žaga Lavrenčič, last narodnega poslanca ing. Župančiča. Naravno, da si hiše tukih njih in travnikov rade izbero miši za svoja kivališča. Ne same radi imajo nekatere stranke lepe mačke. In značilno je, da je že več prav lepin poginil. Toda lo, kar se je ugodilo v torek 30. juniju z nekim črnim muckom zasluži tudi ožigovanje in odobso in so v resnicu tudi sosedne stranke razburjene in enodružno obsojajo skrajno sadističen način trpičenja lepega prijaznega črnega mucka baš pri ga, ing. Župančič.

Tu je neki 18letni dečko mucka ujet, kar seveda ni tako teško, ker se je pustila žival

agrarna država, v kateri je delavski stan v manjini. Ce si hoče delavstvo torej izboljšati položaj in ohraniti dosedanje pridobitve, mora iskati izobrasba, kajti najjače orožje proletariata v borbi za obstanek stanu min volja, potom kateri si mora ustvariti svoje stanovske zaščitnice.

Nato je spregovoril narodni poslanec g. Rudolf Pleskoč, ki je poročal o sanaciji starostnega zavarevanja rudarjev. Govornik je uvodoma omenil, da je že lansko leto vložil v skupščini zakonski predlog o sanaciji bratovških skladnic v državi. Po tem osnutku bi moralis plačevati vsa podjetja od producirane tone rude, kakor tudi od uvožene rude gotov prispevki v sanacijiski fond bratovških skladnic. Medtem pa so se češki in poljski uvozniki premoga pritožili ter jih vlad vladka nekako prisiljena, da ne bo izdan nov pravilnik, ki pa utegne ogroženo stanje starostnega zavarevanja rudarskega in plavžarskega delavstva še poslabšati. Treba bo torej gledati, da se pravotni predlog zakona o sanaciji bratovških skladnic v skupščini užakoni, za kar se bo z vso odločnostjo zavzemal govornik. Skupščina bo moralis pri tej priliki pokazati, ali se hoče zavzeti za malega človeka, za našega bednega rudarja in za druge socijalne probleme, ali pa bo potegnila z močnejšim, tedaj pa jo bo odsobil čas in zgodovina. — Govornik izjavlja, da hoče ostati klub temu, da ga ni volilo vse delavstvo, v skupščini delavski poslanec ter se zavzemati za delavske interese, kar bo njegova poglavitna maza, saj je poslanec, ki bodo zagovarjali interese drugih stanov, še tak dovolj.

Dotaknil se je tudi vprašanja uzakonitve minimalnih mezd. Opozarjal je na to, da osnutek tega zakona za delavstvo, zlasti za slovenski idealen, če že ne nesprejemljiv. O osnutku so že temeljito razpravljale naše strokovne organizacije in tudi delavski zborovi ter je med delavskimi zastopniki soglasno mnenje, da se osnutek takrat krišen je, uzakoniti ne sme.

Končno je omenil še nabave premoga za državne železnice, nakar je predsednik shoda g. Piberšek zaključil shod.

Privezal ga je na vrv nato pa v navzočnosti še dveh dečkov naščeval na ubogo žival dva pes ter z nasledjo gledal, kako sta pes privezano mačko ki se ni mogla braniti, trgala. Ko se mu je zdelo dovolj, je menda že polživo mačko iztrgal psom in jo odnesel nekam v travo. Ali je potrebno k temu dejstvu še kaj pridomiti? Ali se starši tega dečka res ne zavedajo, kam tak način vzgoje vodi? Saj je vendar še veem v spominu strašen umor, ki ga je pred leti izvršil v Zagrebu sin ugledne in bogate rodbine, tedaj še mladoleini P. nad svojim prijateljem. P. je tudi rad v otroških letih mučil živali; dokazal pa je pozneje s svojim zločinom nad človekom, kaj snemo od takih mladih pričakovati. »Cesar se Janežek nauči, to Janez zna!« Zato bi takoj pojavil tudi starši bogatih otrok morali preči, ne pa, da se dečko po trpičenju še cincino nasmehne, če, kaj vam mora, saj ni bila mačka vaša. Naj mi bo ob tej priliki dovoljeno opozoriti na ta primer tudi naša šolska oblastva, ki preko takih pojmov ne bi smela mirno in nebitno preliv.

Naskok na pravoslavno cerkev

Maribor, 2. julija.
Pravoslavna občina v Mariboru je lani septembra, jela zidati svojo cerkev na trgu Svobode in o božiču je bilo delo pod streho; letos v septembra naj bi bila blagoslovljena. Toda delo ni spomladi napredovalo! Misili smo, da ni denarja; a tega je dosti, pač pa je jela nagajati bleda zavest.

Trg Svobode je bil zasebna, samostanska last in je postal javen s pogojem, da ondi ne postavijo nobene nekatoličke cerkve, ker je svoj čas v Mariboru protestantizem hudo napredoval. Na istem prostoru so postavili Tegetthoffov spomenik v spomin na zmago pri Višu 1866 in ker je bil rojen Mariborčan. Modri (?) ljudje so pa ob preverati spomenik podrlj in tudi Tegetthoffovo rojstno hišo so podrlj, tako jim je bilo obobo na poti. Spomenik so spravili v muzej, a mesto dobre meščanske hiše stoji ondi škafasta bančna palata. Javnost je to kritikovala; Tegetthoffova zmagu je imela nedvomno tudi za sedanje časovitom pomen na vsak način ni imela protislavianske smeri, najmanj Tegetthoff sam. Ako so spomenik podrlj so se edino premagaču poklonili, nikomur drugemu. To pa je slab poklon zgodovini, ki drugače govor.

Da bi to — ob preveratu žalibog ne osamjeno — zaletetvano popravili so oni 1935 postavili pravoslavno cerkev. Kolačnjica ni ugovarjala, sedaj, preko zime, so si »premisliši« — Novemu stališču je javnost nasprotia: ugovarjati je bilo čas do koladvajce; po koladvajci ni vel ugrovov; ako pa cerkev res podro, mora Tegetthoff masaj in vso škodo poravnati, kjer je koladvajco dovolil; cerkev pa postavijo na trgu spredaj ob grajskem poslopju. Na vsak način ne smeta biti odkrivljana ne cerkev, ne Tegetthoff! Treti pomilovali — kot Nemci! — majejo z glavami, ker vidijo nasprotstvo samo v zagrisenem medverzni sovraštvu, ki zida v Beogradu cele katedrale, a ob meji nagaja! Ta prikrite — dvoličnost se občinstvu najbolj studi in so jo opazovali že v Pečah s šentpavelškim samostanom. — Pravac je koladvajci stanje postalo večjavo v korist pravoslavne cerkve. — O tem bomo

Stavno delavstvo se vrača na delo

Ljubljana, 3. julija.
Stavno delavstvo na Jesenicah, ki je zaposleno pri tovarni KID, je v velikih skrbih, ker vse kaže, da bo izgubilo delo. Pročeli so se, da je podjetje »Slogardi«, ki je prevzelo tovarniška dela, razne adaptacije in popravila, odpovedalo okrog 360 delavcem dela.

Predjetje je izjavilo, da jim mora odpovedati delo, ker tovarna ne bo nadaljevala stavbnih del. To je baje vpliv povezanega zavodnika, ki sele konkurenčni jeseniški tovarni. V tovarni bodo sicer še vedno zaposleni tudi stavni delavci, vendar pa podjetje ne bo ved delalo v tako velikem.

Danes bo storovanje stavbnega delavstva na Jesenicah in upanje je, da bo prisoj vsa do večje jasnosti, kaj je napotilo podjetje, da je odpovedalo vsem delavcem. Vendar v najboljšem primeru delavstvo ne more gojiti optimizma, kajti mnogo bo delavcev izgubilo delo in je veliko vprašanje, da bo ga moglo dobiti kmalu kajti druge.

V Ljubljani bo pa menda kmalu prisoj do popolne pomiritev med stavbnim delavstvom. Dopolno so se pogajali za začetek dela na belegrajski žoli. Povod drugov v Ljubljani delajo in samo po sebi se razume, da tudi na belegrajski žoli delo ne bo moglo dolgo počivati.

Esperanto med našimi slepci

Ljubljana, 3. julija.
Esperanto je kot mednarodni jezik za slepe velikega pomena, saj omogoča medsebojno zbljanje med slepimi različnih držav in narodov.

Tudi med slepimi v Jugoslaviji se esperantski pokret vedno bolj širi. Ko se je o binkoščinskih praznikih vršil v Ljubljani esperantski kongres, se ga je udeležilo lepo število slepih esperantistov, ki so na kongresu tudi aktivno sodelovali. Gojenci zagrebskega zavoda za slepe so priedeli samostojen koncert, gdene Ljubica Kranjc, diplomanja slepa solopevka iz Zagreba, pa je nastopila s solopevki pri otvoritvi akademije. Slepni esperantisti so imeli v okviru kongresa tudi svoje posebno zborovanje. Zborovanje je vodil g. Alojzij Levstik, ki je bil kot zastopnik slepih tudi član pripravljalnega odbora za esper. Kongres v Ljubljani. Ob tej priliki je bil izvoljen tudi pripravljalni odbor, ki ima namen organizirati društvo slepih esperantistov v Jugoslaviji. Odbor se je konstituiral takole: predsednik Alojzij Levstik, Ribičica, podpredsednica: Ljubica Kanjčević, Zagreb, tajnica: Mira Dobovšek, Kočevje; odbornika: Petar Pešić, Žernov in Simon Roth, Stari Bečej; svetnik: Peter Golobič, Jesenice.

Samonor Slovenke v Zagrebu

Ljubljana, 3. julija.
Današnji zagrebski listi poročajo, da je skočila prednočnjina v rokav Savu pri Zagrebu okrog 40 let star, napol kmečko oblečena ženska. Prisla je v krmo »Savice«, kjer je popila dva vrčka piva. Ko je prisla v gostilno, je bila že precej vinjenja. Pripravovala je, da je iz Trbovlja, kjer je živel, in zavestno preči, da je iz zavoda. Prisla je, da moža ne ljubi, češ, da si je izbrala drugačega. Zato ni mogla ostati pri možu in prišla je v Zagreb, da skoči v vodo. Dejala je, da zivljenje za njo nima nobenega pomena več in da jo bodo drugo jutro našli v Savi. Potem je odšla iz krme. Ljudje seveda njenim besedam niso pripisovali nobene važnosti, misleč, da govorji v pijanosti. Toda izkazalo se je, da je nesrečnica govorila pri popolnem zavesti in da je imela že storjen sklep.

Včeraj zjutraj so potegnili iz rokava Savo triplu neznanje upoljenke. Niso pa mogli dognati, kaj se nesrečnica piše. Obrišli smo se v Trbovlje, kjer so nam povedali, da gre za ženo gospodinjstva in posestnika Angelo Zupančiča. Trbovljanskim orožnikom je napisala pred odhodom v Zagreb obširno pismo, ki v njem pravi, da ji ni več obstanek in da pojdje v smrt. Preiskava bo dogonal, ali gre za res za nesrečno ljubezen ali pa je nesrečno ženo napotilo kaj drugačega.

— Gasilska tombola. Ob izredno velikem številu iskalcev sreče se je v nedeljo vršila na Pogačnikovem vrtu tombola gasilske čete na Jesenicah. Lepo sobno pravo je zadeva gospa Cilka Gospodaričeva, kravo gd. Tušarjeva, kola g. Oličičeva, veliko sliko g. Mrak, servis g. Ulac. Prodanih je bilo preko 8000 sreč po 8 Din. Na tomboli so prišli zlasti ljudje iz Javornika, Koroške Belje, Dovjega, Mojstrane in Kranjske gore. Sreča pa se je najbolj nasmehnila domačinom. Tombola je pokazala, da ima gasilska četa med vsemi mnogo prijateljev, katerim se upravljajo.

— Petrov semenj. Na običajni semenj na Sv. Petra in Pavla je prispeло poleg domačinov mnogo ljudi in bližnje v okolice.

Tudi prodajalcev je bilo izredno veliko, ki so napravili precej dobre kupcije, seveda najboljše oni z bazarskim blegom, vse po 10 Din.

— Pred pričetkom občinskih javnih del.

Te dni je domače gradbeno podjetje M. Regev začelo graditi pločnik ob kralja Petra cesti in to od Hermanove gostilne do Lukmanovega trga. Pločnik, ki bo urejen samo na eni strani ceste bo od 1.30 do 2 m širok. V kratkem bo občina začela izvrševati ostala večja gradbena dela, ki so letos v načrtu.

— Ličen prospekt je izdal agilna podružnica SPD v Gorjah. Prospekt, ki ima slovensko in nemško besedilo, vsebuje lepo število slik, ki predstavljajo najlepše kraje gorjanske okolice in Triglavskega predgorja. V prospektu so objavljene številne gospodarske in turistične ustanove, hoteli, vile, gostilne in druge obrti Širokega gorjanskoga okolisa. Agilni podružnici SPD v Gorjah vso čast in priznanje za Širokopotezno delo, ki bo gotovo v korist Gorj in njih krasni okolici.

— Kopalna sezona je v polnem razmahu.

DNEVNE VESTI

— Tudi Rakek hoče postaviti kralju Aleksandru I. spomenik. Na Raketu, v središču obmejnega notranjskega ozemja, se je stavil odbor za postavitev spomenika kralju Aleksandru I. Zedinitevju. V odtoru so zastopana vse društva in vse stanovi v občini tako, da so odkrile spomenika, ki je predvideno za obletno kraljevo smrtilne dne 11. oktobra t. l. enoten izraz spoštovanja in hvaležnosti vsega prebivalstva do nepozabnega pokojnika Javljamo to vsej javnosti, predvsem vsemom obmejnemu prebivalstvu, da nas s svojo naklonjenostjo in svojo navzočnostjo pri odprtiju spomenika podpre. — Odbor

— Važni problemi našega trgovskega prometa. V Sarajevski trgovski zbornici se je pričela včeraj konferenca tarifnega odbora prometnega ministarstva, ki razpravlja o komercionalno prometnih vprašanjih, o reformi tarifnih predpisov k potniški tarifi, o reformi tarife za prevoz blaga v zvezi s janskimi predlogi tarifnega odbora, o ukrepih železniške uprave v tarifnem pogledu v zvezi s posledicami sankcij proti Italiji, o začasunavljeno vozarnice za blago raznih tarifnih razredov itd. Konferenca bo trajala več dni, potem bo pa izdan za javnost komunik.

— Kongres katehetov. Včeraj zjutraj se je pričel v Splitu kongres katehetov, ki mu prisotuje okrog 100 katehetov iz vse države. Za predsednika kongresa je bil izvoljen dr. Mil Celic iz Zagreba v predsedstvu sta pa med drugim g. Ivan Bogović iz Mađarske in prof. Pavlin iz Ljubljane.

— Izprememba voznega reda na dolenski progi. V nedeljo 28. junija je začel voziti na dolenski progi tudi redni jutranji vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.21 in se vrata v Novem mestu ob 8.13. Opozorjam potujoče občinstvo in izletnike na ta vlak, ki bo vozil odsej ob nedeljah in praznikih in ga v voznem redu ni.

— »Tvar« je imel tani 5.000.000 dobička. Neue Zürcher Zeitung se poroča, da je imela največja konfekcijska tvorница v Jugoslaviji Tekstilna industrija dd. Varaždin (Tivar) tani 5.000.000 Din čistega dobička. Tvorница zaposluje 2.300 delavcev in večina delniškega kapitala je v rokah bratov Stiasnov iz Brna.

KINO SLOGA, tel. 27-30
Ob 16., 19.15 in 21.15 ur predstava veseloigre

„Pobegla nevesta“
PRIDE! PRIDE!
„Krvavi kapetan“
Film iz življenja morskih razbojnikov

• Idrijčani in prijatelji. Izlet v Žiri bo neprekinjeno in ob vsakem vremenu v nedeljo 12. t. m. Odhod iz Ljubljane ob 5. z volumno skofje Loke. Povratno izletniško vozovnico Ljubljana-Skofja Loka, ki stane 8 Din, naj si kupi vsak sam. Na kolodvoru v Skofji Lobi bodo čakali avtobusi. Odhod takoj po prihodu vlaka. Vsak prijavljene naj se legitimira s potrdilom o placani voznini za avto Skofja Loka-Ziri. Kolesarji se bodo odpeljali ob 5. zjutrat Izpred Figovega Priroga v Žiri ob 8. Sprejem v pozdrav. Razvod in ogled Žirov. Prehrana v vseh gostilnah po želji, kosilo 12, večerja 8 Din. Vse gostilne so odlične in hrana je v vseh gostilnah pravstvena. Popoldanski program se bo pričel ob 15. na vrtu gostilne Demčar, po domače pri Bahauču. Na sporednu bodo recitacije, govori, petje okleta Ljubljanskega Zvonca in godka Čimermanovega trija. Po programu prosta zabava. Povratek ob 20. z avtobusom do Skofje Loke in od tam z zadnjim turistom ob 21.42 v Ljubljano. Prijave in plačilo za avtobusno vožnjo Škofja Loka-Žiri in obratno v iznosu 32 Din za seboj sprejemajo v trgovini Ivana Železnika na Marijinskem trgu od 5. do vključno 10. t. m. Zaradi velike udeležbe prosimo vse, da se prijavijo čim prej. Prijave za vožnjo bomo zaključili v petek ob 18. in jih v soloto v nedeljo pod nobenim pogojem ne bomo več sprejemali. Izletniki iz Žirja, ki nameravajo sigurno v Žir, naj se prijavijo po dopisnicu na naslov: Lado Božič, Lepi pot 10, Ljubljana.

— Verda revuo, esperantska revija, ki izhaja na Dunaju pod ureduvstvom g. Scheibenreiterja, je po prizadevanju g. Damjana Vahna začela zbirati gradivo o slov. načinu nošča, o jug. ženskih ročnih delih, o slovenski sodobni literaturi (izšli bodo predvsi g. Kožaka Juša, dr. Vl. Bartola, Jožeta Kranjca D. Vargazona in dr.), o upodabljajoči umetnosti i. t. d., k čemer so priponogli g. B. Račič, ravn. drž. ož. zav. za žen. dom. obrt, »Zveza za tujiski promet in Pulnik, ter gg. avtorji, ki so dovolili predvode. Zanima pa se tudi za naše tujiski-prometne kraje, tako Bled, Bohinj in dr. kar je z ozirom na naš tujiski promet velik pomena. Nadejamo se, da bo »Verda revuo« dokončno rešila svojo nalogo: »da bo seznanila svet z našo kulturo, našimi žigami, našo nošo in z lepoto naših krajev.«

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo manj oblacično, zmerino toplo vreme, možnost krajnevih neviht. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Rogaski Slatini. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 31, v Zagreb 29, v Ljubljani 27, v Rogaski Slatini 26, v Mariboru 25. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.7 mm, temperatura je znašala 14.5.

— Po 20 letih iz Rusije. Včeraj se je vrnil po 20 letih iz ruskega ujetništva Mihailo Vukovjevič. Johan Heicman in Gjorgje Stajič. V rusko ujetništvo so prišli leta 1915 odnosno 1916. Vsi trije pripravljajo, da se jim ni godilo slabovo, da so pa vedno hreneli po domovini. Eden je pripeljal s seboj v Rusijo rojeno hčerko, ki je dovršila v Irkutsk sedem razredov gimnazije.

— Samomor obupanega učenceva. V Rogatci se je v sredo obesil učenec 1. razreda možanske šole Vladimir Ljubinac. V smrt je sel zato, ker je pri zadnjem izpitu padel.

— Uboj na pragu policijskega poslopja. Pred vratu predstojništva policije v Vinkovcih je včeraj zjutraj Dane Smiljančič zabolel z nožem v sreči Josipa Branda, ker je na polju pretepel njegovi hčerki Sofijo in Staj-

ko. Brand je napravil še nekaj korakov, potem se je pa mrtev zgudil, Smiljančiča pa so aretirali.

Iz Ljubljane

— IJ Tudi »propaganda« za tujiski promet v sredo se je ustavil v Gajevi ulici češkoslovaški avtomobil. Šofer je vozil počasi, očitno je hotel ustaviti. Pred avtomobilom je mahal delavec, ki je prenahal pohištvo na cesto, da bi ustavil avtomobil, ker je stala na cesti omara. Šofer delavec ni opazil, ker se je ogledoval po hišah, menda da bi našel potovatno pisarno, zato se je avto zaletel v omaro in jo prevrnil. Omara se je odprišla in iz nje se je izsalo najzajčenije blago. Delavec je ves besen skočil na stopnice avtomobilu in prisoli Šoferja tebič meni nič zaščitno. To je bil prvi spremem tuje v Ljubljani! Tujev je stopil iz avtomobila in začel se je izvihnil razprava na cesti, ki ji je prisostvovala množica Ljubljjančanov. Delavec je primagal uboge avtomobilistu, da eno zaščitno ter dejal s precejšnjim cinizmom, da bo lahko odnesel iz Ljubljane tudi lepe odiske, ne le vtiške. Končno je napravil zapisnik stražnik, ki je pa moral zapisati tudi tujev, ker je pa podrl omara na cesti. Pa se recite, da tujev ni odnesel najlepših vtiskov od nas!

Dr. SREČKO PUHER se ordinira do 16. avgusta.

— IJ Tudi danes na ribjem trgu mrtvilo. Ljubljanci ne čislajo več rib, kar se po značajne bolje na ribjem trgu. Zato se prodajalec začal z ribami čedalje slabše. Danes sploh ni bilo na prodaj dražjih vrst morskih rib razen cipli, ki so bile po 32 Din. Največ je bilo skup med morskimi ribami. Prodajali so jih preeč počeni, ker so bile lepe, in sicer po 20 Din/kg. Bilo je tudi nekaj sardelle po 12 Din in gire po 16 Din. Med rečnimi ribami grelo najbolj v denar poleti in pozimi ženke, ki so bile danes po 20 do 22 Din/kg, kakor navadno. Bilo je še tudi nekaj postri, čeprav so že počitnice, ki navadno konzumirajo vse postrti v letoviskih krajih, da jih v Ljubljani niti ne vidimo. Prodajali so jih kakor navadno po 40 Din. Tudi žabljih krakov je zadnje čase zelo malo. Cene so pa kljub temu neizmenjene.

— IJ Zanimive produkcije na Kongresnem trgu. V Ljubljano je prispel znani atlet Dražibolj Aleksander iz Knaževca, ki je Ljubljanci že znan iz svojih lanskih nastopov. Z njim je tudi Slovenske Franč Kraus. Nastopalista hosta z velikim topom, iz katerega izstreljava Aleksander svojega tovariša, obenem pa se bo Aleksander še posebej produciral v težki atletiki. Prva predstava bo popoldne ob 18. večernja pa ob 21. Pobiralci se bodo pristopovali.

— IJ Nove očijske legitimacije naj dvignejo v pondeljek 6. julija t. l. ob 8. zjutraj pri komandi ljubljanskega vojnega okrožja Majstrovca ulica v Ljubljani dvajsetič režervni častniki z začetno črko J in K.

— IJ Moške srajce, majice, pižame, pasove, kravate in nogavice kupile dobro pri trvadki Miloš Karmenčik, Stari trg 8.

— IJ Poletni čas v trgovinam. Sekacija trgovcev z modnim blagom je s širšepinsko večino podpisnikov le stroke skenila, da se pritrjeni s 1. julijem pa do 25. avgusta t. l. odpirajo trgovine ob 3. uri popoldne. Prosimo kupuječe občinstvo, da blagovoli upoštevati ta sklep, ter urediti nakupovanje svojih potrebnih po 3. uri popoldne.

— IJ Poletni čas v trgovinah s ženljivi. Trgovci s ženljivi so soglasno sklenili, da bodo odpirali svoje obrede pritrjeni s 6. julijem t. l. do ink. 30. avgusta t. l. ob 3. ure popoldne izvzemši ob sobotah in dnevi pred prazniki. Kupuječe občinstvo se naproša, da upošteva novo ureditev popoldanskega odpiranja obrotov.

— IJ Trgovine v poletnem času. Sekacija trgovcev z radio-aparati je tudi uvelia poletni čas v svojih obratih in se odpirajo trgovine do nadaljnega ob 3. popoldne. Tako v blagohotno opozorilo cenjenim odmalem.

— IJ Mlada žeparka. Stražnik je včeraj arretiral na trgu 26letnega Marija Vajsova, bivšo šiviljo iz Naklega pri Kršanu, ki pa je pustila svoj poklic in se raje bavi z žepnimi tativinami. V tem poslu je postal izredno sprehajal. Tudi včeraj je pobrala gospodinjam na trgu iz žepov in torbic že nekaj denarnic. Vajsova, ki je bila lani izgnana iz Ljubljane kot nepopolnopravna tatica, so po zasišanju izročili sodišču.

— IJ Zopet v zaporu. V Mostah se možje postavje izsledili 25letnega Viktorja Hočevarja iz Nevelj pri Kamniku. Hočevar, ki je delavce brez stalnega življenja, je zelo nevaren kriminalni tip. Navzite svoje mladosti je že osmennjakrat sedel. Letos spomladi je pobegnil iz splošne bolnice, kamor ga je bila poslana uprava letniščice okrožnega sodišča v Ljubljani na lečenje. Pri pobegu je Hočevar izrabil prilike ter ukral nekemu bolniku zimsko jopo, nekemu holniškemu strečaju pa čepico. Zdaj so starega grešnika mladih let zopet vzlknili v zapor.

Iz Celja

— IJ Članstvo Jugoslovenske nacionalne stranke v Celju in okolici se vabi, da se v čim večjem številu udeleži članskega sestanka, ki bo drevi ob pol 9. v Celjskem domu. Na dnevnem redu je poročilo o kongresu JNS in poročilo narodnega poslanca g. Ivana Prekorška.

— IJ Razmere na delovnem trgu se izboljšajo, ob tedna do tedna. Pri celjski borži dela se je od 21. do 20. junija na novo prijavilo 442 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 32 oseb, posredovanje je bilo 17, od potovanja je 8, odpadle pa so 104 osebe. Dne 1. t. m. je ostalo v evidenci 255 brezposelnih (214 moških in 39 ženskih) nasproti 310 (303 moških in 37 ženskih) dne 20. ju-

nja. Delo dobijo: 3 hlapci, 2 sodarja in 2 poljska delavec, po 1 pivac, krojač, mizar in pek, 8 služkinje, ki so zmožne nemškega jezika, tri kmečke dekle, po 2 perfektni kuharici in natakarici ter 1 poljska delavka.

— IJ Javni televodni nastop Sokolskega društva Store-Teharje bo v nedeljo 8. t. m. ob 18. v občinskem parku na Teharju. Po nastopu bo prosta zabava. Društvena uprava vabi vse prijatelje Sokola, zlasti občinska skupnost iz Celja in okolice, k prav številni udeležbi.

— IJ Podjetjanje mestnega vodovoda. Mestna občina bo podaljšala mestni vodovod od mostu čez Voglajno mimo Sucherjeve vile na hrib sv. Jožefa. Zadnji gradbeni instalacijski deli so že razpisana.

— IJ Nagradno strelsko tekmovanje na Vršniku bo priredila tamkajšnja strelská družina v nedeljo 5. t. m. od 9. do 19. V primeru slabega vremena bo v Hmejljani soboto streljanje.

— IJ V celjski bolnišnici je umrl v torek 36letni delavec Andrej Lešnik iz Šmartnega v Rožni dolni.

— IJ Cirkus Colossum se mudi v Celju in se je utaboril na prostoru trvdke »Jugoslovje« v Zavodni

mu kleparju Alojzu Klampferju zelo huda nosreča. Zaposlen je bil pri izpraznjevanju cevi, v kateri je bila vredna kolofonija. Nosreča je hotela, da je cev eksplodirala in vredna masa je brizgnila Klampferja v obraz. Zadobil je zelo hude opekline, da se mu je vsa koža snela, v nevarnosti pa so tudi oči, ki so hudo poskodovane. Ponesrečenega so poklicani reševalci nemudoma prepeljali v bolnišnico.

— IJ Pobegli kaznjivec. Ko so se kaznjenci vrátili zvezči s poljskega dela domov, je skočil Rupert Rotman iz vrste in se počnal v beg. Ker se mu je posrečilo priti v bližnji gozd, ga zasedovalci niso našli.

Iz Maribora

— IJ Karinski promet. V preteklem mesecu je izreda mariborska glavna carinarna Din 4.981.888 dohodkov, od česar odpade na izvoz 10.055 na depozite pa 1.135.589 Din.

— IJ Drevni občinski sej. Nocno bo ob 18. v mestni posvetovalnici seja mariborskoga mestnega sveta. Na dnevnem redu je odprtja del pri novi zgradbi magdalenske šole. Razpravljali bodo tudi o organizaciji letnega jubilejnega V. Mariborskoga tečaja.

— IJ Tujiski promet v juniju izkazuje zelo povoljno bilanc, saj je bilo prijavljenih 299 tujev, med njimi 762 izvenzemci. Največ tujev je prišlo iz Avstrije in sicer 340, mnogo je prišlo tudi Čehov, Nemčev, Italijanov, Poljskov in Madžarov.

— IJ Mariborski žahovski klub zmagovalec.

Na turnirju, ki so se ga udeležili vse mariborski žahovski klubji je zmagal Mariborski Šahovski klub v 16. in pol tekmi. Sledijo mu žahisti UJNZB s 15 in SK Železnica s 14 in pol tekmi. Na zadnjem mestu je SK »Slavjana« s Pobrežja, ki je dosegel le 2 tekci.

— IJ Sodne počitnice so se s 1. julijem pričele in bodo trajale do 15. avgusta. V tem času ne bo pri okrožnem sodišču nobenih večjih kazenskih razprav in so vse preložene do jeseni.

— IJ Voda je bila premršala! V sredo poletne je v samomorilnem namenu skočila pri meljskem brodu v Savo neka 18letna dijakinja iz Maribora. V mrlzih valovih pa si je deklica premisila in srečno dosegla brez poškodb.

— IJ Huda nosreča v železniški delavnici. Včeraj zjutraj se je pripetila v železniški delavnici na koroškem kolodvoru 38letna

Danes velika premiera!

KARNEVAL

(MASKE DOL!)

KINO UNION, tel. 22-21 Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

Ljubljanci filmske publike v sijajni novi vlogi kot simpatični kavalir, sportnik, znanstvenik in os. ajalec ženskih src.

</

Tragedija brez prič

Izkrvavel je — Išči žensko — Leto dni zapora

Ljubljana, 3. julija.

Paznik ga je pripeljal iz preiskovalnega zapora pred mali senat, ki mu je bil predsednik sodnik Fr. Kovac. Miren in zbran je bil včas obdolženec, ki se pise Janez Raztresen in je star 23 let doma iz Planine pri Horjulu. Doma je opravljaj službo cerkvenika pri sv. Andreju. Pred sodnike je prišel zaradi tragedičnih posledic svoje ljubezni do Frančiške Zeleznikarjeve, v katero je bil tudi zajubljen njegov tekmec Jože Maiovrh. Jože je bil smrtna žrtva tragedije, ki se je dolgo pripravljala med ljubezenskima tekmečema.

USODNO SRECANJE PO OBHAJILU

Dne 9. aprila v nedeljo zjutraj so šli vse trije k obhajilu. Po maši se je Janez pričudil Frančki, Jožeta je pa sama Francak pobarala, ali hoče z njima domov. Jože je odgovoril: Janez še ne, imam več opravek! Francak se je kmalu ločila od Janeza, ki jo je ubral sam proti domu. Med potjo se je nadomada pojaval ob njem Jože. Imel je palico, s katero je Janeza opazil po glavi. Janez je padel, pa se hitro pobral. Tepel pa me ne boš, je rekel, ko ne veš, čemu! Jože je mahal s palico. Janez se je po spomnil, kakor je izjavil pred sodniki, vsem strašnem groženjem, ki mu jih je Jože sam ali pa po drugih osebah sporočil, ker je bil jezen nanj zaradi Francake. V tem strahu za svoje življenje je Janez potegnil iz žepa nož. Zamahnil je in zasadil rezilo v Jožetov hrbot. Jezus Marija, je Jože zastopal, in se pognal za Janezom. Kmalu je pa omahnil in nedaleč od tod v neki hiši je izkrvavel. Preden je Jože izdihnihnil, je povedal navzočim, da ga je zmajarjev uskakal, da pa ni jezen nanj, ker bo že dobil svoje. Raje molimo, je rekel umirajoči Jože, kai bi hodili po zdravnika,

saj vem, da mi ni pomoci. Na samotni poti brez prič se je odigrala ta tragedija zaradi cerkvenikove ljubezni.

ZDAJ PA JE JOŽE ZDRAV!

Predsednik senata se je z vso potrepljivostjo trudil, da bi Franci pri zasliševanju odvezel jezik, pa je bilo vse zmanj. Skromnega je odgovarjal samo z da in ne. Sodniki so se razburili, češ ali nima jesika in naj vendar pove kar ve, pa ni dosti pomagalo. Sodniki so se močali zadovoljiti z njenimi golimi stavki: Tisto pa! Tisto pa! Kakor nema je bila, ko so skušali izvedeti, če je jo imel tudi pokojno Jože rad. S težko je povedala, da je Janez hodil k nji v vas in je prinesel tudi lojtice seboj. Iz sposov pa smo zvedeli, da je Franco Jožetov brat, ki je doma gospodar, spiknik, ko so Jožeta prinesla mrtvega domov. Z sedmimi: Zdaj je pa Jože zdrav! Na te besede je Francak pospravila svoje stvari in odšla iz hiše služit drugam. Bila je namreč za deklo po Malovrhovih.

PREKORACEN SILOBRAN

Janezov branilec dr. Marolt je v sijajnem plesaju, dokazoval, da se je Janez upravičen bol močnejšega Jožeta, ker mu je ta grozil, da se bo mačeval zaradi France. Nekoč mu je rekel celo, da mora biti eden od njiju žive. Niti ni potrebno, da bi maščeval Jožetovo smrt, ker mu je sam Janez, ko je umiral, odpustil. Sodniki so kazovali Janeza na letu dni strogega zapora zaradi prekorakenega silobranja. Janez ne bi smel na tak način braniti z nožem, ko ga je Jože s palico napadel. Janez se ni mogel odločiti in sprejeti kazen, čeprav mu je državni tožilec dr. Lučovnik rekel, da je dobit majhno kazen in da mu ni treba poslikati.

Sokolistvo

30 letnica škofjeloškega Sokola

Sokof Loka, 2. julija.

Ponosen Sokolski dom, smučarska skakalnica, letno telovadis, zvonično kino, lastni inventar in vse to društvena last, so oni kresovi, ki svetijo zdaj ob društveni 30letnici najsvetuje, saj pričajo o najvišji žrtvah, moralnih in materialnih, ki jih je moralno doprinesti članstvo, da se je povzpel Sokol izpod vezanega kozolca in šupe do položaja, ki ga zavzema danes.

Prvi starosta škofjeloškega Sokola dr. Karel Zakrajsk

Imena bratov Zakrajskih, Nadila, Flisa in Dolenca, vseh štirih starost, ki so vodili društvo skozi boje in preskušnje, ostanejo v društveni kroniki nepozabna. Z oporo bratov in sester so gradili Možje, bratje, Sokoli in očete, so spravili sokolsko družino v varen pristan, ni verovarnosti, da bi se sokolska misel mogla še kako zamajati.

Zlasti z otvoriljivo Sokolskega doma 1. 1922. Njegova lehtina notranja ureditev najzgornejše priča o globoki prevarnosti in ljubezni, ki je vodila loške Sokole pri postavljanju lastnega doma. Br. Dolenc, preizkušeni Sokol in organizator je bilista gonilna lisa ki tudi v najtežjih trenutkih ni popustil, marveč je z vso energijo pravljil bodočim pokolenjem hišo, ki služi 14 let svojemu vzvilenemu namenu.

Sokolski dom še je omogočil Sokolu neoviran polet. V njem so našli Sokoli in Sokolice možnost uveljavljanja. Pevski, dramatični, prosvetni, smučarski, glasbeni, veličinski odseki in knjižnica in vse tehnično delo društva v telovadnicah pričajo o veliki

notranji sili društva, ki pa je dobito svoj zalet predvsem šele polem, ko je bil otvoren dom.

Ob jubileju nam uhajajo misli naprej in nazaj. Nazaj z globoko hvaležnostjo do vseh bratov in sester, ki so odšli od nas, naprej za načrti, ki si jih postavljajo društvo ne prezikušnjih preteklih let.

Ne očetamo preveč: Toda golovo je, da bo škofski Sokol tudi ob vstopu v četrti desetletje svojega podobnega delovanja povsem upravičil slovesne preteklih dni, da bo vedno znova spletal k dosedanjim uspehom nove, po načelu: Naprej in navzgor!

Sokofjeloškemu Sokolu: Zdravo!

V nedeljo 5. julija bo v Škofiji Liki zlet sokolske župe Kranj. 22. zlet bo dobit še posebno slovensko obeležje, ker praznuje istočasno škofjeloški Sokol 30letnico svojega uspešnega delovanja, ki bo otvoril ob tej priliky eno naših najlepših telovadis. Za velike svečanosti v soboto v nedeljo, sta izdelala zletni odbor, v sporazumu z župnim, kakor tudi društvenim tehničnim odborom podrobno spored. V soboto 4. t. m. ob 20.30 je zbor vsega članstva, naraščaj in dece pred letnim telovadisom, kjer bo potem točno ob 21. s primernim nagovorom odkrita v steber vizirna plošča: Cuvajte Jugoslavijo! Takoj pa nagovor bo takljeni ob videv spredov običajne mestne ulice: Karlovec, Mestni in Spodnji trg, ter se povrne potem pred izhodiščem. V nedeljo ob 8.30 bodo skušnje vse oddelkov (razen dece). Ob 9.30 je poklonitev sokolskega članstva na grobovih umrlih bratov in sester. Ob 11. se formira na telovadis v slavnostno povorka, ki krene v mestlo. Na Mestnem trgu bo pozdravljeni! Ob 15. se pritegne javna telovadis. Pred župnim telovadnim nastopom bo na slovenski način otvoren novo telovadis, potem pa bodo nastopili po dolochen redu vsi župni telovadni oddelki, jezdni odsek Ljubljanskega Sokola in olimpijska vrsta tekmovalcev, pod vodstvom br. Vinko Murnika. Telovadni spored obsegajo 10 najprestrijših točk.

Po telovadbi bo v vseh prostorih Sokolskega doma zavaha.

Srebrni jubilej Štefanjskega Sokola

Priprave za nedeljske jubilejne svečanosti Štefanjskega Sokola se v polnem razmatruje. Vsi pripravniki društva imajo polne roke dela, da bo proslava uspeha kar najbolje. Vsi odseki, tako tehnični, kakor predsedstveni imata do podrobnosti izdelan načrt, da bo organizacija svečanosti v vzorjem redu. Že uvodni svečani jubilej sta pokazali kolike simpatije

tebi valovi razburkana mladost kakor po mladeniču, ko zavpušča šolo. Ti kot trezen mož, poročen z ljubezni in spoštovanja vredno ženo, bi se moral tega sramovati.

Nezadovoljen sam s seboj in sramujem se, da zopet omahuje v prejšnjem trdrem sklepku, se je vracač počasi po Carabacelki ulici. Doma je skušal z očitnimi izrazi ljubezni odkupiti greh, ki je bil storil v mislih kot zakonski mož. S Terezijo je bil zopet prijazen in nežen kakor nekoč, ko je hodil z njo držitečga srca v Prieure. S svojim resnim pogledom in mimain smehljam je znala Terezija pregnati grešne misli in izkušnje, vzemirajoče Jakobovo srce in raztresene pod olivami. Tu se sestala slikarji hudo hribolova in tu je tudi prijubljen kotiček slikarjev. Majhno pristanošč, tišeče se zelenih bregov polotoka, je tako slikovito, da se človeku na prvi pogled prikupi.

Morje, tu skoraj vedno mirno, je razprostrnil svoj biserini plasti brez grub. Colini in ribiške ladje se gugajo tu mehko pod zaščito pristanskega jezu.

Ribiči suše na pesku svoje mreže, v senci oliv sedeče žene pleto in opravlja-

jo svoje sosedje v domačem narečju,

olivni gozd med vasico in morsko gla-

zavem Štefanjski Sokol med svojimi občani. Prepricani smo, da bo tudi nedeljska svečanost privabila v praznino Štefanjo vso sokolske legije iz bližnje in daljne okolice in seveda tudi občinstvo, ki zna ceniti pozdravljalo delo Štefanjskega Sokola.

Prireditveni odbor je izdelal za nedeljsko svečanost tako spored: ob 8. bodo skupinska svečanost za umrle brate in sestre na pokopališču v Stepanji vasi. Pri svečanem obredu in spominskem govoru bosta sodelovali goðba Sokola I. Tabor in pevsko društvo "Sava". Ob 14. bo krenil sokolski spredv izpred Mestnega doma na celu s konjenico Sokola Ljubljana III. in godbo na letno telovadis v Stepanji vasi. Ob prihodu v vas bo pozdrav in sprejem gostov pri br. Antonu Novaku, ob 15. do 16. koncert goðbe Sokola I. ob 16. stik sokolstva s pravonim na telovadis. Ta začne s pravonim na telovadis v Stepanji vasi. Zdravo!

di pozdravni govor staroste br. Slane. Potem javna telovadba vseh oddelkov, ki ji sledi zabava s plesom, srččkovim itd.

Uprava društva bratstva vabi na to svečanje slavje vse sokolsko članstvo, da se v krovu udeleži našega slavja in z društvenimi praporji. Cenjeno občinstvo pa vladivo vabljeno. Zdravo! Na evidentje v nedeljo v Stepanji vasi!

— Sokol Ljubljana-Zg. Šiška ima v nedeljo 5. t. m. letni javni nastop, zdržen z otvoritvijo novega letnega telovadis. Sokolsko članstvo vabimo, da se nastop udeleži v tem večjem številu v sokolskih krojih. Pred pričetkom nastopa bo obhod po vasi, nato slavnostno otvoritev letnega telovadis, nakar sledi javna telovadba. pokazimo v nedeljo z veliko udeležbo, da cenimo delo zgornješiškega Sokola, ki je v svojem 6 letnem obstoju pokazal trdno voljo za povzdravljanje sokolske misli v svojem okolišu. Zdravo!

Kako so opazovali solnčni mrk

Samo na sovjetskem ozemlju ga je opazovalo 300 ruskih in 70 inozemskih učenjakov

V petek 19. junija zjutraj je bil popoln solnčni mrk, ki so ga opazovali zlasti v Rusiji in na Japonskem. Na sovjetskem ozemlju je opazovalo v proučevalta naravnih pojav 300 sovjetskih in 70 drugih svetovnih učenjakov. V Rusiji je prišlo 41 znanstvenih ekspedicij v naških tleh je bilo opazovanje populnega solnčnega mrka uspešnejše, nego na Japonskem. Vse 41 ekspedicija so razdelili po vsem pasu, kjer se je videl solnčni mrk od obale Crnega morja tja do Tihega oceana. Opazovalnih stanic je bilo 17 in na osmih je opazovanje solnčnega mrka sijajno obnoslo. Na šestih so opazovanje močno ovirali oblaki, na treh stanicah pa solnčni mrki sploh niso mogli opazovati, ker je bilo vreme slabo.

Posebno važna so uspešna opazovanja v Ak-Bulaku in Orenburgu, kjer sta se mudišli sovjetska in ameriška znanstvena ekspedicija, dalje v Sarju, kjer sta bili dve sovjetski ekspediciji, ekspedicija italijanske Akademije znanosti in zastopniki češkoslovaškega zvezdoslovnega društva, dalje v Omsku, kjer sta bili dve sovjetski, ena angleška, ena japonska in ena poljska ekspedicija, v Tomsku, kjer so bile tri sovjetske ekspedicije in končno v Kuibishevu na Daljnem vzhodu, kjer je ekspedicija moskovskega zvezdoslovnega zavoda proučevala takozvani so opazovali solnčnega mrka idealni. Tu so fotografirali solnčno korno v infrardečih in modrih žarkih, napravili so štiri zelo lepe posnetke spektra itd.

S posebnim zanimanjem pričakuje znanstveni svet rezultatov opazovanja v Kujbisevu, kjer so napravili štiri posnetke s posnetnim aparatom za proučevanje Einsteinvog efekta. Med solnčnim mrkom so opazovali tam 5–6 ognjenih protuberanc, višokih takoj, kakor šestina solnčnega premera. Na vseh krajih, kjer so opazovali solnčni mrk, so ugotovili občutno padec topote. Tako je padel topota v Omsku ob 22 na 11 stopinj C. Tudi opazovanje živali je prineelo mnogo dragocenega gradiva. V stajah in na prostem so se priravljajo živali med solnčnim mrkom k počitku, kakor da je nastala noč.

Posebno zanimivi so bili rezultati opazovanja solnčnega mrka iz letal in z morja. V Krasnodaru, Omsku in Moskvi so se dvignili v zračne visave tri substratosferne letala. V Krasnodaru se je dvignil zvezdoslov Štostovski v zrak s substratosfernim balonom; ostal je v zračnih visavah eno uro in 27 minut ter napravil 1.000 posnetkov različnih faz solnčnega mrka. Pri tem je opazoval pilot Popov vpliv solnčnega mrka na polet balona. V Krasnodaru je poslala ekspedicija aeroloskega zavoda štiri registracijske balone in eden se je dvignil 20,00 m visoko. V Omsku se je dvignil substratosferski balon 9200 m visoko in ostal v zraku 4 ure 50 minut. Iz tega balona je opazoval solnčni mrk zvezdoslov Štostovski. V noči na 19. juniju se je dvignil v Moskvi velik substratosferski balon 7.000 m visoko in ostal v zraku 16 ur. Ravnatelj moskovskega planetarija je napravil pri tem 16 posnetkov in celo vrsto ris. V Krasnodaru so se dvignili zvezdoslovni baloni 5.000 m visoko in fotografirali solnčno korno.

Priči v zgodovini zvezdoslovja so bile leta zdržane s solnčnim mrkom hidrometeorološke študije in sicer na Crnem morju po dnu vodstvom dopisovanega člena Akademije znanosti Sulejkinsa. Njemu se je posrečilo napraviti diagramatične beležke o izmenjavi topote med morjem in atmosfero med solnčnim mrkom.

Generalni štab zvezdoslovcev je bil v Ak-Bulaku in sicer na 50 krat. Krona je bila podobna peteroognati zvezdi, obstojeći iz

zopet ziasnilo. Jakob je težko prenašal, da je moral čepeti dan za dnem doma. Predlagal je Terezijo, da bi obnovila svoje sprehe v okolico in izrabila lepo solnčen dan za izlet v Saint Jean. Tam je namerno naslikali nekaj študij. Nekega solnčnega jutra sta izstopila iz vlaka v Beaulieu. Tam sta se prepeljala s Štostom čez ozek zaliv ob vznosu Saint Hospicia in se ustavila v majhnem pristansu, da bi južinala.

Saint Jean je nubiška vasica, obstoječa iz tridesetih pod skalo stičnih se hišic v polkrogu okrog plitvega zaliva s kraskim pristaniščem pomolom. Druge hišice so raztresene pod olivami. Tu se sestala slikejši hribolova in tu je tudi prijubljen kotiček slikarjev. Majhno pristanošč, tišeče se zelenih bregov polotoka, je tako slikovito, da se človeku na prvi pogled prikupi.

Mirno zibajoč se sta priplula na kraj zaliva k Beaulieu z dolgo vrsto vrtov, vil in olivnih nasadov. Nad tem pasom afriške vegetacije so se dvigale rdečaste skale in v morju svetloba le počasno razgleđa. Pod njima, na gladkih in snavnih vodnih gladinah, so se gugale barčice v hladni pristaniški senci. Oddaljena od pristanišča so se napenjala na solnčni blesteči beli jažljivi.

— Vse to bi rad občudoval vsak dan, — je vzkliknil Jakob navdušeno. — Tu vidi človek celo vrsto harmoničnih parvih odtenkov, prav: čar za oko. Če je prav, Rezika, pojedva po začrtku sklikat motiv in se vrneva šele k obedu